

Konrad Kamiński

Instytucjonalne relacje państwo–Kościół w Rumunii jako przykład modelu przyjaznej separacji

Abstrakt

Celem niniejszego artykułu jest szczegółowa analiza podstawowych założeń modelu relacji państwo–Kościół w Republice Rumunii, który można sklasyfikować jako specyficzny model przyjaznej separacji. Model ten zakłada równowagę między formalnym rozdziałem instytucji państwowych i wyznaniowych a możliwością wspierania przez państwo działalności religijnej w wybranych obszarach, takich jak edukacja, kultura czy opieka społeczna. Ważnym elementem modelu rumuńskiego jest uwzględnienie historycznej i kulturowej roli Rumuńskiego Kościoła Prawosławnego, który zajmuje szczególną pozycję w kształtowaniu tożsamości narodowej i życia publicznego Rumunów. Kościół ten odgrywa znaczącą rolę w utrzymywaniu więzi społecznych oraz przekazywaniu dziedzictwa narodowego. Artykuł podkreśla także unikalne cechy rumuńskiego modelu, takie jak trójstopniowy system klasyfikacji prawnej wspólnot religijnych, który różnicuje status prawny zarejestrowanych wyznań, stowarzyszeń religijnych oraz grup religijnych. Ten system, w połączeniu z historycznym znaczeniem prawosławia, nadaje rumuńskiemu modelowi charakterystyczne cechy, które odróżniają go od innych państw stosujących model przyjaznej separacji, na przykład Polski. Analiza wskazuje, w jaki sposób lokalne uwarunkowania historyczne, kulturowe i społeczne wpływają na kształtowanie specyficznej dla Rumunii wersji modelu przyjaznej separacji. Argumentacja przedstawiona w opracowaniu podkreśla, że chociaż formalnie autonomia obu sfer jest zachowana, to współpraca między państwem a uznanymi wyznaniem (w szczególności z Rumuńskim Kościołem Prawosławnym) jest kluczowa dla realizacji wielu zadań publicznych, szczególnie w obszarach wymagających budowania wspólnoty narodowej.

Słowa kluczowe: relacje-państwo-Kościół – Rumunia – model przyjaznej separacji